

De heer Bakker (D66)

© M. Sablerolle – Gouda

al weet ik niet of dat in deze fase nog te realiseren is. Ik kan dat morgen of vrijdag wel aankaarten. Dat hangt af van het moment waarop het aan de orde komt. Het is in ieder geval iets anders dan het EVRM, want alleen Europese landen zijn bij dat verdrag partij.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend tijdens het debat over **de JBZ-raad**, te weten:

- de gewijzigde motie-Halsema c.s. over het naleven van de rechtsnormen van het EVRM (23490, nr. 280);
- de motie-Van der Laan c.s. over het beschermingsniveau van bilaterale verdragen (23490, nr. 279).

(Zie vergadering van heden.)

In stemming komt de gewijzigde motie-Halsema c.s. (23490, nr. 280).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, D66 en de VVD voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Laan c.s. (23490, nr. 279).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, D66, de VVD en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat zij is aangenomen.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- het Rapport van de Enquête-commissie Srebrenica (28506) (debat met de Kamer).

(Zie vergadering van 3 juni 2003.)

De beraadslaging wordt hervat.

De heer **Bakker**: Voorzitter. Ik dank de Kamer voor de wijze waarop hij zijn commentaar in eerste termijn aan de commissie heeft overgebracht. Ik ben dankbaar voor de waardering die is geuit en voor de vele complimenten die zich niet alleen tot de leden van de commissie, maar ook en vooral tot de staf uitstrekken. Ik sluit mij daar uitdrukkelijk bij aan. Het enquête-

rapport is een coproductie waarbij elke schakel, zowel van de commissieleden als van de staf, onontbeerlijk is. Het is echt een gezamenlijk resultaat dat vervolgens door een voorzitter mag worden gepresenteerd, toegelicht en verdedigd. De bijdrage van alle betrokkenen daaraan is heel groot.

De enquête is op korte termijn gehouden naar aanleiding van en aanvullend op het NIOD-rapport. Staf en commissie hebben in die korte tijd vele uren gedraaid. Ik ben blij dat de arbeidstijden van de staf aan de aandacht van de arbeidsinspectie zijn ontsnapt, want anders hadden wij u het rapport beslist niet op tijd kunnen presenteren. Er is een groot beroep gedaan op de leden van de staf en op hun thuisfront. Daarvoor past veel waardering.

Die waardering strekt zich uit tot de mensen die niet tot de directe staf behoren en tot alle diensten van de Kamer zonder wie het werk niet kon gebeuren en zonder wie de titel "Missie zonder vrede" niet zou zijn bedacht. Die titel is bedacht door de heer Houdijk die verantwoordelijk was voor de verslaglegging.

Niet alleen de nu aanwezige zes leden maakten deel uit van de commissie, maar gedurende twee periodes waren dat ook de leden Wijnschenk en Groenink van de LPF-fractie. Hoewel zij een drukke en vooral rumoerige tijd in eigen geledingen hadden, hebben zij naar ons gevoel heel constructief in deze commissie meegewerkt. Het is morgen trouwens op de dag af een jaar geleden dat de commissie werd ingesteld.

Ik ben met name verheugd over de brede ondersteuning voor de inhoud van het rapport van de commissie. Natuurlijk laat dat de kritische kanttekeningen onverlet, soms zelfs de zeer kritische kanttekeningen die door woordvoerders zijn geplaatst. Juist vanwege dit onderwerp en het doel van de enquête, namelijk te komen tot een finaal oordeel in politieke zin is het van groot belang dat de hoofdlijnen van de conclusies van de commissie worden begrepen en ondersteund. Dit geldt temeer daar het inmiddels bijna acht jaar geleden is dat het drama van de genocide zich heeft afgespeeld en het onderwerp vrijwel zonder pauze onderwerp van discussie is geweest. Het heeft velen in die acht jaar tot standpunten en eigen invalshoeken gebracht. Tegen